

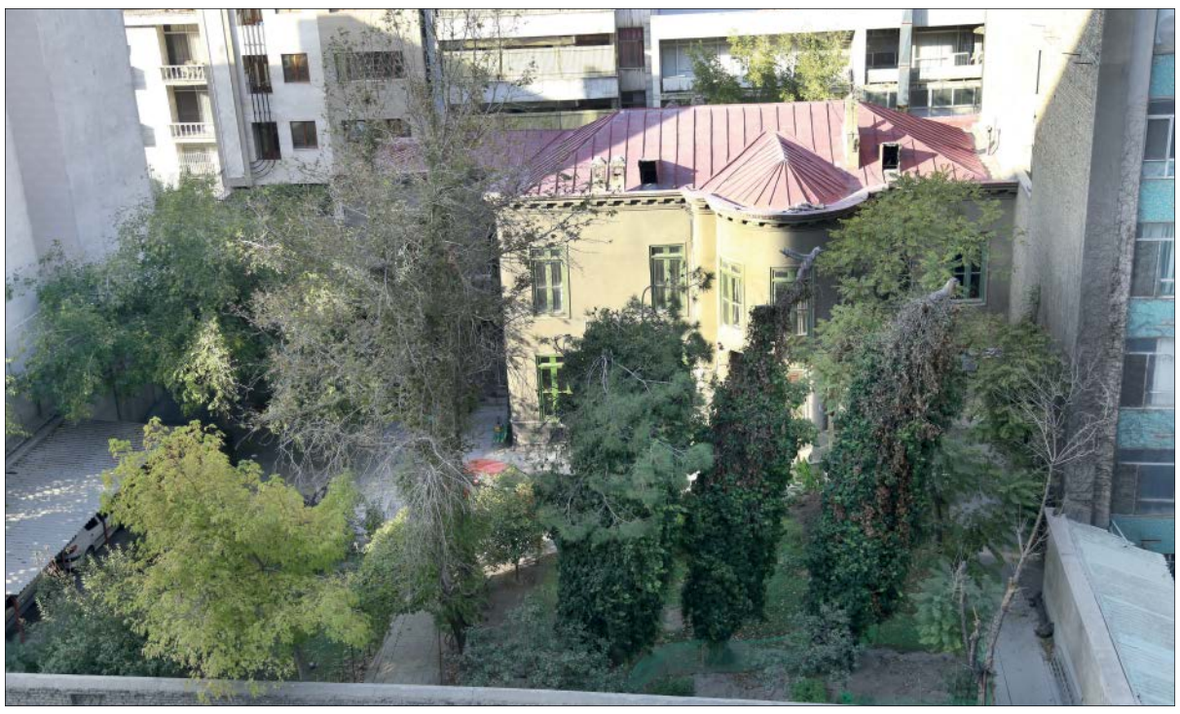
دست دوستی و همکاری بین بخش‌های گردشگری و ورزشی

وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و وزارت ورزش و جوانان با هدف تقویت همکاری‌های این دو وزارتخانه، تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. به عقیده علی‌اصغر مونسان، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی مشترکات زیادی بین این دو وزارتخانه وجود دارد که به نظر می‌رسد بخش زیادی از آنها مغفول واقع شده، حال آنکه این دو بخش می‌توانند به ایجاد نشاط اجتماعی و نیز توسعه رفاه اجتماعی در جامع کمک کنند. مونسان می‌گوید: گردشگری ورزشی بخش مهمی از حوزه گردشگری به حساب می‌آید و رویدادهای ورزشی باید به رویدادهای ورزشی- گردشگری تبدیل شود. به‌طور مثال تورهای رویدادهای گردشگری می‌تواند در قالب تورهای ورزشی- گردشگری برگزار شود. مسعود سلطانی‌فر، وزیر ورزش و جوانان نیز در نشست امضای تفاهم‌نامه گفت: موفقیت هرچه بیشتر در این دو حوزه در گرو تعامل بیشتر مدیران و کارشناسان این دو دستگاه است تا با تقویت همکاری‌ها شاهد درآمدزایی، ارزآوری و اشتغال بیشتر برای کشور باشیم./جام‌جم‌دیلی

میراث فرهنگی

میراث‌بان افتخاری در کرمان

کرمانی‌ها از این پس در استان خود میراث‌بان افتخاری خواهند داشت. طرحی که در راستای حفظ و صیانت از آثار تاریخی و فرهنگی این استان اجرا می‌شود و مدیرکل میراث فرهنگی کرمان از اجرای آن خبر داده است. فریدون فعالی درباره این طرح گفت: این طرح با هدف ایجاد شبکه‌ای گسترده از اقشار مختلف جامعه و استفاده از ظرفیت، استعداد و توانایی آنها به‌منظور مسؤولیت‌پذیری اجتماعی و تسهیل روند انتقال مفاهیم به مردم در راستای احترام و صیانت از آثار تاریخی، فرهنگی و طبیعی اجرا می‌شود. او به ضرورت همکاری میراث‌بانان افتخاری با یگان حفاظت میراث فرهنگی استان کرمان اشاره کرد و افزود: تاکنون ۱۱۰ نفر در این زمینه اعلام آمادگی کرده‌اند که امیدواریم با همکاری این افراد بتوانیم در زمینه حفظ و صیانت از آثار تاریخی و فرهنگی موفق‌تر از گذشته عمل کنیم. به گفته فعالی، در حال حاضر ۴۰ پایگاه یگان حفاظت در سطح استان کرمان وجود دارد که توسط ۱۹۸ نیروی آموزش‌دیده اداره می‌شوند. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان کرمان این سخنان را در جلسه معارفه فرمانده جدید یگان حفاظت اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان مطرح کرد و گفت: ارتباط موثر با بخش‌های مختلف نیروی انتظامی از اصلی‌ترین برنامه‌های یگان حفاظت این اداره کل است. تعامل با نیروی انتظامی موجب کاهش جرائم در حوزه میراث فرهنگی و تسهیل مسیر حرکت ماموریت‌های یگان حفاظت در رسیدن به اهداف سازمانی می‌شود. به گفته فعالی، با تلاش‌های شبانه‌روزی نیروهای یگان حفاظت میراث فرهنگی و همکاری نیروی انتظامی، موضوع دستگیری حفاران غیرمجاز و قاچاقچیان اشیای تاریخی به‌صورت جدی پیگیری و در اولویت ماموریت‌های این فرماندهی قرار گرفته است./جام‌جم‌دیلی

مالک خانه تاریخی امیراقتدار، حالا حکم دیوان عدالت اداری را در دست دارد و ملکش باید از فهرست خانه‌های واجد ارزش تاریخی در طرح تفضیلی تهران بزرگ خارج شود

عکس: وحید عباسی‌پور جام‌جم

آیا دیوان عدالت اداری مرجع مناسبی برای رسیدگی به نگه‌داشت یا تخریب آثار تاریخی و میراثی ایران است؟

میراث بی‌پناه ایران

خانه پلاک ۶ متعلق به دوران قاجار در خیابان امیری تهران در مسیر نابودی قرار گرفت

فقدان شعب تخصصی میراث فرهنگی یا حتی دادگاه‌های میراث فرهنگی، موضوعی است که به حفظ بسیاری از بناهای تاریخی در کشورمان ضربه زده است؛ چراکه باید دادگاهی که وظیفه بررسی چنین پرونده‌هایی را برعهده می‌گیرد، تخصص لازم در حیطه تاریخی و میراثی را هم داشته باشد.

مینا مولایی

ایران

تا همین چند سال پیش اگر خانه‌های قدیمی و واجد ارزش تاریخی کشورمان، شب‌ها خواب لودر و بیل و کلنگ می‌دیدند و کابوس تخریب‌های نیمه‌شبانه لحظه‌ای رهایشان نمی‌کرد، حالا در روز روشن و زیر سایه قانون، مثل بید به خودشان می‌لرزند. اتفاقی که نه تنها در تهران که در سایر کلانشهرها هم رعشه بر تن بسیاری از بناهای باقیمانده از سال‌های گذشته انداخته؛ کابوسی که فعلا روی سر خانه شماره پلاک ۶ خیابان امیری در منطقه ۱۲ تهران سنگینی می‌کند؛ همان جا که در حوالی‌اش خیلی‌ها غوغای فروش موبایل و لوازم جانبی‌اش را دارند. حکایت عمارت تاریخی امیر اقتدار، بنایی که سابقه‌اش به دوران قاجار می‌رسد، حکایت پر آه و اشک خانه‌هایی است که می‌خواهند زنده بمانند، اما پشت و پناهی ندارند؛ مالک این خانه حالا حکم دیوان عدالت اداری را در دست دارد و ملکش باید از فهرست خانه‌های واجد ارزش تاریخی در طرح تفضیلی تهران بزرگ خارج شود و این یعنی شاید تا چند وقت دیگر، نه خبری از دیوارهای بلند این بنا باشد نه پنجره‌های چوبی سبزرنگ و نه اتاق‌های تودرتوی نورگیرش.

عجیب باشد یا نه، قانون با هر دلیل و برهان و شاهدی که باشد می‌تواند مقابل تاریخچه و میراثی قرار بگیرد که هویت تاریخی یک شهر و حتی یک کشور را می‌سازند؛ نشان به نشان گزارشی که ۵ شهریور در همین صفحه منتشر کردیم و از اما و اگرهای یک رای عجیب در دیوان عدالت اداری نوشتیم؛ رایی که براساس آن مجوز ساخت یک مجتمع تجاری با ۹ متر ارتفاع در حریم میدان نقش جهان صادر شده بود و خطر خروج از میراث جهانی را بیخ گوش این اثر ارزشمند تاریخی آورده بود. حالا دوباره در ماجرای عمارت قدیمی اقتدار هم سررشته ماجرا از یک طرف به دیوان عدالت اداری می‌رسد و از طرف دیگر به شهرداری و میراث فرهنگی.

موضوعی که سجاد عسگری، دبیر کمیته پیگیری حفاظت از خانه‌های تاریخی تهران درباره‌اش به ما هشدار می‌دهد و می‌گوید: «درباره خانه امیر اقتدار ماجرا از این قرار است که دیوان عدالت اداری رای داده که این بنا دیگر جزو بناهای واجد ارزش تاریخی نیست و در نتیجه شهرداری منطقه موظف است براساس طرح تفضیلی به آن مجوز ساخت و ساز بدهد.»

حق عمومی، فدای حق خصوصی

این رای دیوان عدالت اداری، یک دغدغه جدید برای میراث دوستان کشورمان به وجود آورده است؛ حالا همه چشم انتظار روزی هستند که لودرها با حکم قانونی، تخریب این بنای قدیمی را شروع کنند؛ عسگری در این باره می‌گوید: «دیوان عدالت اداری در موارد این چنینی ادعا می‌کند که با واجد ارزش کردن یک بنا، حق مالکیت خصوصی سلب می‌شود، درحالی که حق عموم اینجا نادیده گرفته می‌شود. بالاخره همه این بناها هویت عمومی یک شهر و یک جامعه هستند و متاسفانه این حکم‌های دیوان بیشتر به مافیای ساخت و ساز در کلانشهرها کمک می‌کند.»

دبیر کمیته پیگیری حفاظت از خانه‌های تاریخی تهران در توضیح بیشتر می‌گوید: «موضوع واجد ارزش تاریخی بودن یک بنا، یک موضوع کاملا تخصصی است که فقط در حوزه اختیارات و توانایی‌هایی تخصصی وزارتخانه میراث فرهنگی است و دیوان واقعا نمی‌تواند در این زمینه نظر بدهد و خودش را به جای کارشناسانی بگذارد که درحیطه این موضوع، سال‌ها سابقه و تجربه دارند.»

رای اخیر دیوان مبنی بر خروج خانه امیر اقتدار از فهرست خانه‌های واجد ارزش تاریخی تهران، تصویری تاریک پیش روی این کارشناس میراث فرهنگی به نمایش گذاشته؛ تصویری که درباره‌اش می‌گوید: «این طور که دیوان عدالت اداری در سال‌های اخیر دارد رای می‌دهد، هیچ بنای تاریخی‌ای نه تنها در تهران که در سایر کلانشهرها هم که ارزش افزوده ملک‌ها بالا رفته و مالک‌ها را وسوسه کرده، برای نسل‌های بعدی باقی نمی‌ماند، چراکه مالکان راه را یاد گرفته‌اند به دیوان شکایت می‌کنند و این بناها را از فهرست واجد ارزش بیرون می‌آورند؛ بنایی هم که نه واجد ارزش باشد، نه ثبت شده باشد، راحت می‌تواند تخریب شود. آینده پیش روی تهران از نظر من با ادامه این روند، رسیدن به یک شهر بی‌هویت و بی‌تاریخچه است.»

عسگری در توضیح بیشتر ادامه می‌دهد: «به عقیده من دیوان عدالت اداری باید جلسات بیشتری را برای حل موضوعات اینچنینی با وزارتخانه بگذارد و برای مثال وزارتخانه را ملزم کند که طی مدتی معین، ضوابطی را وضع کند که قانون عدم النفع مالکان خصوصی هم در آن لحاظ شده باشد، یعنی عدم‌النفع مالکانی که بنای شان یا واجد ارزش شده یا ثبت ملی شده و نمی‌توانند آن را تخریب کنند، به نحوی دیگر جبران شود.»

او البته در ادامه، وزارتخانه میراث فرهنگی را هم به عنوان متولی حفاظت از آثار تاریخی مورد انتقاد قرار می‌دهد و می‌گوید: «میراث فرهنگی که کمتر از یک سال است وزارتخانه شده، آن موقعی هم که سازمان بود اراده‌ای در آن برای ایستادگی و ورود به بحث‌های این چنینی وجود نداشت. از طرف دیگر، ما از ضعف اطلاع‌رسانی در ساختار این وزارتخانه رنج می‌بریم و متاسفانه یکسری مافیاها چه در حوزه ساخت و ساز و چه خود وزارتخانه از این عدم اطلاع‌رسانی نفع می‌برند. چراکه خیلی وقتها اگر مالک بداند که از همین ملک واجد ارزش تاریخی‌اش می‌تواند استفاده کند و طور دیگری برایش بحث ممانعت از ساخت و ساز جبران می‌شود، شاید برای خروج آن از فهرست بناهای واجد ارزش تلاش نکند.»

عسگری تاکید می‌کند: «از این نظر معتقدم که قوانین ما در این رابطه در اتاق شیشه‌ای قرار ندارند و وزارتخانه اطلاع‌رسانی شفافی ندارد و در نتیجه خیلی از مالکان در جریان این قوانین عدم‌النفعی نیستند.»

چرا میراث فرهنگی، دادگاه تخصصی ندارد؟!

مشکل دقیقا همین جاست؛ این‌که در سال‌های اخیر بازار خروج آثار تاریخی ثبت ملی شده و واجد ارزش تاریخی از فهرست ثبتی‌ها و واجد ارزش‌ها داغ شده و مالکان تعدادی از این بناها که عرصه آنها ارزش افزوده قابل توجهی پیدا کرده‌اند، از طریق طرح شکایت در دیوان عدالت اداری توانسته‌اند رای بر خروج ملک‌شان از فهرست ثبتی‌ها و واجد ارزش‌ها بگیرند و ملک‌شان را هرچند که تاریخی باشد و باسابقه، هرچند که هویت یک محله و یک شهر باشد، بکوبند و به جایش یا یک پاساژ تجاری بزرگ و شلوغ بسازند یا ساختمانی که دل آسمان را بخراشد و بالا برود! پیشنهاد دبیر کمیته پیگیری حفاظت از خانه‌های تاریخی تهران برای حل این مشکل و مشکلات مشابه، تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به پرونده‌های میراث فرهنگی است؛ موضوعی که پیش از این هم بارها مورد تذکر دوستداران میراث فرهنگی قرار گرفته است. فقدان شعب تخصصی میراث فرهنگی یا حتی دادگاه‌های میراث فرهنگی به عقیده این عده، موضوعی است که به حفظ بسیاری از بناها ضربه زده است. از این نظر باید دادگاهی که وظیفه بررسی چنین پرونده‌هایی را برعهده می‌گیرد، تخصص لازم در حیطه تاریخی و میراثی را هم داشته باشد و با نظر کارشناسی رای صادر کند. این درحالی است که در حال حاضر، نهادی که در چنین مناقشات و اختلاف‌هایی میانجی می‌شود و حکم نهایی را صادر می‌کند، همان دیوان عدالت اداری است که شرح وظایف آن بعضا مقتضی مسائل مرتبط با میراث فرهنگی نیست. موضوعی که مهدی معمارزاده استاد مرمت بناهای تاریخی و کارشناس میراث فرهنگی هم درباره‌اش به ما می‌گوید: «متاسفانه امروز کسانی در رابطه با پرونده‌های میراثی تصمیم می‌گیرند که تخصصی در این رابطه ندارند؛ این درحالی است که حوزه میراث فرهنگی یک حوزه تخصصی و فنی است و همین اخیرا هم میراث فرهنگی کشور شاهد این بود که برای تصمیم‌گیری درباره یک موضوعی در زاهدان، سه نفر از کارشناسان میراث فرهنگی در حین خدمت و ماموریت شهید شدند، این اتفاق برای چه افتاد؟ برای این‌که موضوع میراث فرهنگی آنقدر حساس است که لازم است سه نفر کارشناس و متخصص ازتهران تا زاهدان بروند؛ چون حوزه میراث فرهنگی به شدت حساس است و درباره آن نیروهای تخصصی باید تصمیم بگیرند و نظر بدهند.»

او ادامه می‌دهد: «آیا دیوان عدالت اداری و دادگاه‌های ما این نیروهای تخصصی را دارند؟ اعتقاد من این است که رای آنها دوباره باید برگردد به شورای فنی میراث فرهنگی کشور و درباره‌اش تصمیم‌گیری شود. وگرنه ۹۰ سال تجربه و تخصص یک تشکیلات که حالا وزارتخانه شده است، به هیچ انگاشته می‌شود.»

پشت پرده خانه امیر اقتدار

شهرام شهریار، فعال میراث فرهنگی، در همین رابطه در سایت سفرنویس، از تخریب کامل مجموعه‌ای تاریخی در تهران خبر می‌دهد که امروز فقط یک عمارت از آن مجموعه باقی مانده است. به نوشته این فعال میراث فرهنگی: «این بنا آخرین بخش از باقیمانده عمارت امیر اقتدار (نظامی و دولتمرد دوره قاجار و پهلوی) است که بعدها پسرش سرلشکر محمدولی انصاری (وزیر راه و ترابری دوران پهلوی دوم) در آن اسکان داشت. امیرلشکر محمود خان انصاری ملقب به امیراقتدار آخرین رئیس پلیس نظمیه دوران قاجار و حاکم نظامی تهران بود. امیراقتدار مدتی وزیر پست و تلگراف و مدت کوتاهی وزیر داخله هم دوران پهلوی اول بود. مجموعه باغ و خانه امیراقتدار در چهارراه عزیزخان (خیابان حافظ فعلی) قرار داشت. معبر شمالی آن به یاد امیر، خیابان امیری و معبر جنوبی نیز به نام اقتدار نامگذاری شده که هنوز هر دو نام بر گذرها باقی مانده است. قسمت فضای سبز و باغ این عمارت در دوران پهلوی دوم ساختمان بهداری ارتش شد و بخشی کوچکی از شرق این باغ- عمارت بزرگ به چاپخانه بانک تهران تبدیل شد. ملک جنوب غربی عمارت، در سال ۹۵ و ملک جنوب شرقی نیز شبانه در سال ۹۴ تخریب شدند.

باغ بزرگ امیراقتدار که در دوران پهلوی دوم انبار بهداری ارتش شده بود در سال‌های گذشته توسط شخص دیگری با نام خانوادگی مشابه (که ارتباطی به این خاندان ندارد) به بازار موبایل ایرانیان تبدیل شد. مالکیت هر دو عمارت تخریب‌شده نیز در اختیار بازار موبایل است و در حال حاضر محل دپوی ضایعات این بازار شده است. تمامی عمارت‌ها در سامانه طرح تفضیلی شهرداری تهران به عنوان ساختمان تاریخی مشخص شده‌اند اما در سال‌های گذشته تمامی عمارت‌ها به غیر از یکی تخریب شده و تنها بخش باقیمانده که عمارت شمالی بود و دومین پسر امیراقتدار، سرلشکر محمدولی انصاری در آن اسکان داشته به زودی با رای دیوان تخریب خواهد شد.»

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۷۷۶

جدول عادی

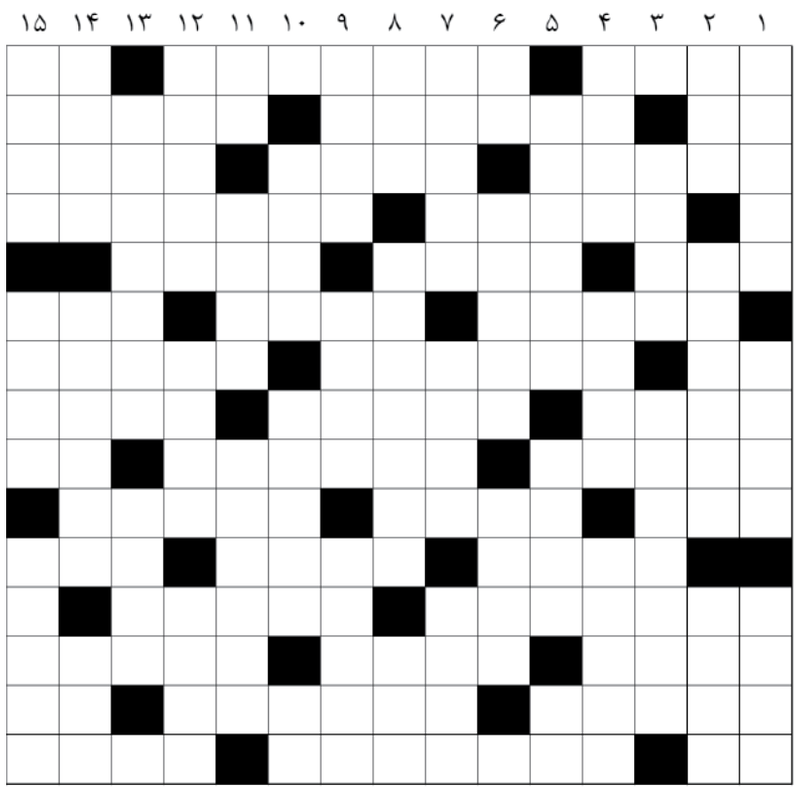
افقی: ۱) کفش زمستانی- برخوردار- قومی ایرانی ۲) منحنی- اسب تندرو- غیرخدا ۳) باقیمانده- تیراژ- سنگ مرمر ۴) زورگو- جزیره‌ای در اندونزی ۵) خودستایی- ترمز کشتی- مفصل ساچمه‌ای در فرمان خودرو ۶) هفتمین سوره قرآن- پرده گوش- میان ۷) قورباغه- داغ و سوزان- شهر حمام فین ۸) مقابل شمال- فاقد خصلت‌های پسندیده- فانی ۹) سر و صدا- نوعی سوسیس بلند- تکرار حرفی ۱۰) اقامتگاه مسافر- شهری در فرانسه- اثری به قلم شاتو بریان فرانسوی ۱۱) نام مادر امام زمان(عج)- گاز بالا برنده بالن- پهلو، کنار ۱۲) ایالتی در خارج از خاک استرالیا- فاقد تحرک ۱۳) غم‌انگیز- رمانی نوشته رضا امیرخانی- نام دیگر دریاچه پریشان در فارس ۱۴) واحد شمارش سگ- معادل فارسی پارتیشن- قامت ۱۵) استفراغ- آگاهی و بیداری- به‌جا آوردن.

عمودی: ۱) سنگ آتش‌زنه- اعتبار- عملی شدن ۲) بی‌هوشی- خیر و خوبی دیگران را می‌خواهد- بی‌آغاز ۳) قدیمی‌ترین قبرستان مسلمانان- از شهرهای مهم اسپانیا ۴) امپراتور روم در زمان خسروپرویز- مقام- گریزنده از روی ترس ۵) هم پیمان شدن چند گروه سیاسی- رودی در روسیه- خدای درویش ۶) نیکو- شنیدن- از بخش‌های اوستا ۷) پسر سیامک در شاهنامه- از موتورهای جست‌وجوگر اینترنتی- اهل یزد ۸) مطیع- مکانی برای مشاهده و بررسی ستارگان- امر به آمدن ۹) واهمه- زمان تعیین‌شده برای انجام کاری- شهری در پاکستان ۱۰) چند رئیس- از جان گذشته- حرف ندا ۱۱) رطوبت- گلی زینتی- هوای اطراف کره زمین ۱۲) شهری در فارس- آخرین حرف الفبای یونانی- پول بنگلادش ۱۳) تلاش بسیار- افسار ۱۴) طولانی‌ترین رود فرانسه- نگهبان شتران- سنتی اسلامی ۱۵) خدای هندو- ریسمان محکم- مجله مدل‌های لباس.

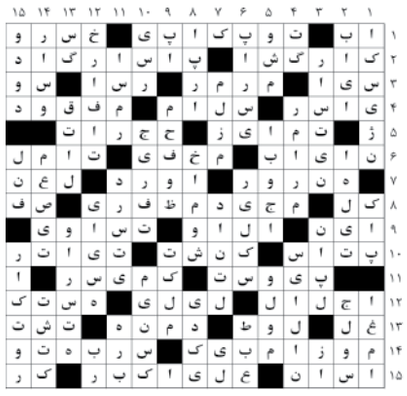
جدول ویژه

افقی: ۱) ویژگی- جست‌وجو- رمق پایانی ۲) ضمیر سوم- مستند حیات وحش- بی‌موقع ۳) ستایش شده- به دریای خزر می‌ریزد- سجده‌کننده ۴) منزلت- نقاش رمانتیک فرانسوی در قرن نوزدهم ۵) فاقد جذابیت- جیره غذای روزانه- بت عصر جاهلی ۶) قرارداد صلح متفقین و متحدین در پایان جنگ جهانی اول- خودروی باربری کوچک- اسب چاپار ۷) مشعل جوشکاری- غذای سنتی ایرانی که پایه آن برنج است- اعمال انعکاسی ۸) نوعی سنگ آذرین- کلید خودرو- تازه ۹) پیشی گرفتن- پدیده فیزیکی که موجب می‌شود آب گرم زودتر از آب سرد یخ بزند- زیر خاک پنهان کردن ۱۰) زاپاس- غریبه نیست- دوستان ۱۱) غذای محلی درگز- مجسمه‌ای که از عجایب هفتگانه باستانی است- تلاش ۱۲) از فاصله زیاد- وابستگی ۱۳) راه یافتن به داخل چیزی- یاد- زمان‌ها ۱۴) به دار آویختن- شاه‌تره- چهره ۱۵) صنم- گوشه‌ای در دستگاه شور- یاری‌کننده.

عمودی: ۱) بی‌صدا- نوعی شتر دوکوهانه- تکنیک نواختن سازهای زهی مضرابی ۲) روزه گرفتن- نام مادر حضرت موسی(ع)- گستردگی ۳) خواهر زئوس- نوعی دسر شکلاتی ۴) قتل سیاسی- راستی و درستی- روحانی یهودی ۵) حرمت داشتن- هر بخش از مسابقه بوکس- گلابی ۶) سوختن پشم- نوعی عمل جراحی- جمع شیخ ۷) بزرگواری- سفره- رهن دهنده ۸) تمرکز حواس- مرغ غمخوار- زر ۹) کار بلد- گروه مجهز- پرداخت وجه به حساب بانکی ۱۰) مخزن آب مسافرتی- خرامیدن- حرف ندا ۱۱) N- نوعی میمون- مربوط به گذشته دور ۱۲) داستانی نوشته ماکسیم گورکی- تبهکاران- توهین‌آمیز ۱۳) گربه نازنازی و تنبل کارتونی- از لوازم خانگی ۱۴) درخت کاج- خارپشت استرالیایی- پاسخ مثبت ۱۵) هدیه دادن- شش ضلعی- فرمان.

حل جدول عادی شماره ۵۷۷۵

حل جدول ویژه شماره ۵۷۷۵

